

Opdatering af RASQ

Resumé:

Nærværende rapport præsenterer den seneste opdatering af eftermodellen RASQ, der omregner ADAMs erhvervsfordelte beskæftigelsestal til RAS' branchefordelte beskæftigelsestal.

CLJ03305.WPD

Nøgleord: RASQ

Modelgruppepapirer er interne arbejdsrapporter. De konklusioner, der drages i papirerne, er ikke endelige og kan være ændret inden opstillingen af nye modelversioner. Det henstilles derfor, at der kun citeres fra modelgruppepapirerne efter aftale med Danmarks Statistik.

1. Indledning

I dette papir præsenteres den seneste opdatering af eftermodellen RASQ, der omregner fra ADAMs erhvervsfordelte beskæftigelsestal til RAS' branchefordelte ditto. Eftermodellen anvendes fast af RIMO og lejlighedsvis af andre kunder, der ønsker at fordele beskæftigelsen på RAS-brancher.

SENESTE PAPIR: skp16998.pdf

2. RASQ-modellen

2.1. Omregning

Der findes 27 RAS-brancher og 19 ADAM-erhverv, som alle dannet ved aggregering af 130 erhverv fra DB93. RASQ-modellen tager udgangspunkt i en matrix, der fordeler nationalregnskabsbeskæftigelsen i hvert af de 130 erhverv for år 2000 på såvel ADAM-erhverv som RAS-brancher. Der er tale om en 19×27 matrix med ADAM-erhvervene som rækker og RAS-brancherne som søjler.

Det er herefter muligt at beregne koefficienter, der kan bruges til konvertering af beskæftigelsestal fra ADAM til RAS. Koefficienterne bestemmes således:

$$b(ADAM_i, RAS_j) = \frac{q(ADAM_i, RAS_j)}{q(ADAM_i)}, \quad (1)$$

idet $q(ADAM_i, RAS_j)$ er beskæftigelsen, der hører til ADAM-erhverv i og RAS-branchen j , mens $q(ADAM_i)$ angiver den samlede beskæftigelse i erhverv i . Koefficienten $b(ADAM_i, RAS_j)$ udtrykker således, hvor stor en del af beskæftigelsen i ADAM-erhverv i , der også hører til i RAS-branchen j .

Ud fra disse koefficienter er man i stand til at se, hvorledes beskæftigelsestallene i de enkelte ADAM-erhverv fordeles ud på RAS-brancherne. Eksempel kan nævnes, at 1000 beskæftigede i ADAMs landbrugserhverv svarer til ca. 885 beskæftigede i RAS-branchen landbrug, gartneri og skovbrug, 60 beskæftigede i fiskeribranchen og 55 personer i uoplyste erhverv.

Med udgangspunkt i koefficienterne er det muligt at omregne ADAMs beskæftigelsestal for et givent år, t , til beskæftigelse fordelt på RAS-brancher, hvilket gøres på følgende vis:

$$q(RAS_j)_t = \sum_i b(ADAM_i, RAS_j) \cdot q(ADAM_i)_t \quad (2)$$

2.2. Personer med uoplyst branche

I RAS-grupperingen opererer man med en branche for personer, der har uoplyst erhverv, mens der ikke eksisterer beskæftigede med uoplyst erhverv i nationalregnskabsopgørelsen. Dette problem er som tidligere løst ved at anvende fordelingen af beskæftigede selvstændige i en række erhverv (angivelig de ikke-momspligtige erhverv) som nøgle til at trække personerne med uoplyst erhverv ud af den oprindelige $q(ADAM_i, RAS_j)$ -matrix. Fordelingen af de selvstændige er fundet ud fra Arbejdstidsregnskabet år 2000. Herefter kan man danne den 27. søjle i matricen.

2.3. Datering og niveau

Hvis man omgrupperer ADAMs beskæftigelsestal som vist ovenfor, vil man ikke ramme de sande RAS-beskæftigelsestal, idet både niveau og dateringer for de to opgørelser er forskellige.

Nationalregnskabet anvender årgennemsnit for beskæftigelsen, mens RAS-beskæftigelsen er opgjort ultimo november de enkelte år. For at råde bod på dette tager RASQ-modellen gennemsnittet af de omgrupperede tal for to på hinanden følgende år (leader med et halvt år).

Niveaumæssigt stemmer de to opgørelser ikke ens, da RAS-beskæftigelsen i modsætning til nationalregnskabsbeskæftigelsen indeholder personer på orlov samt personer yngre end 16 år og ældre end 69 år. Der er følgelig udregnet nogle korrektionsfaktorer, der sikrer, at de omgrupperede ADAM-tal rammer de historiske RAS-tal i de enkelte år. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der er forskellig datering af RASQ-modellens beskæftigelsestal og de officielle RAS-tal. Mens de officielle RAS-tal fra år 2000 er opgjort ultimo 1999, vil omgrupperede tal for år 2000 i RASQ-modellen svare til ultimo 2000. Korrektionsfaktorerne er angivet i tabel 1.

2.4. Modellens forudsigelsesfejl

Tabel 2 viser modellens forudsigelsesfejl, når korrektionsfaktorerne holdes konstant på 1999-værdierne. Det ser ikke helt kønt ud, idet forudsigelsesfejlene er noget store i visse brancher. Overordnet set kan man dog sagtens acceptere fremskrivningen for det første år.

Når man vurderer afvigelserne, er det vigtigt at huske på, at nationalregnskabs-tallene er gennemsnitstal og derfor altid vil variere mindre end RAS-tallene, der er ultimotal. Endvidere skal man være opmærksom på, at der er foretaget visse metodemæssige ændringer i opgørelsen af RAS-tallene, hvilket medfører databrud fra og med ultimo 2002. Dette viser tydeligt, at variable korrektionsfaktorer er at foretrække frem for konstante.

Tabel 1. Korrektionsfaktorer

	1999	2000	2001	2002
Landbrug, gartneri og skovbrug	1.068	1.057	1.034	1.022
Fiskeri	0.861	0.874	0.875	0.843
Råstofudvinding	0.927	0.984	1.066	1.265
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	1.032	1.044	1.044	1.053
Tekstil- og læderindustri	1.016	1.012	1.035	0.911
Træ-, papir- og grafisk industri	1.059	1.078	1.097	1.118
Kemisk industri og plastindustri	1.000	1.011	0.982	0.988
Sten-, ler- og glasindustri	1.002	1.026	0.956	0.960
Jern- og metalindustri	0.998	1.010	1.021	1.020
Møbelindustri og anden industri	1.000	1.028	1.018	0.998
Energi- og vandforsyning	1.111	1.044	1.025	1.023
Bygge og anlæg	1.027	1.044	1.044	1.030
Autohandel, service og tankstationer	1.115	1.057	1.009	1.009
Engroshandel undtagen med biler	0.963	0.941	0.920	0.889
Detailh. og reparationsvirks. undt. biler	0.970	0.977	0.968	0.967
Hoteller og restauranter	0.984	0.955	0.941	0.952
Transport	0.977	0.980	0.989	0.986
Post og tele	1.067	1.048	1.041	0.992
Finansiering og forsikring	1.002	1.005	1.007	1.033
Udlejning og ejendomsformidling	1.006	1.007	1.047	1.116
Forretningsservice	1.011	1.057	1.099	1.085
Offentlig administration	0.843	0.801	0.805	0.774
Undervisning	1.046	1.028	1.030	1.008
Sundhedsvæsen	1.037	1.031	1.031	1.047
Sociale institutioner	1.092	1.107	1.117	1.091
Foreninger, kultur og renovation	1.061	1.042	1.042	1.041
Uoplyst aktivitet	0.868	1.019	1.211	1.035
Samlet beskæftigelse	1.011	1.012	1.014	1.004

Tabel 2. Forskel mellem faktiske og omregnede beskæftigelsestal

	2000	2001	2002
Landbrug, gartneri og skovbrug	-1.1%	-3.3%	-4.5%
Fiskeri	1.5%	1.6%	-2.1%
Råstofudvinding	5.8%	13.0%	26.7%
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	1.2%	1.2%	2.0%
Tekstil- og læderindustri	-0.3%	1.9%	-11.5%
Træ-, papir- og grafisk industr	1.8%	3.5%	5.3%
Kemisk industri og plastindustri	1.1%	-1.9%	-1.3%
Sten-, ler- og glasindustri	2.3%	-4.8%	-4.3%
Jern- og metalindustri	1.2%	2.2%	2.1%
Møbelindustri og anden industri	2.8%	1.7%	-0.2%
Energi- og vandforsyning	-6.4%	-8.4%	-8.6%
Bygge og anlæg	1.6%	1.6%	0.3%
Autohandel, service og tankstationer	-5.5%	-10.4%	-10.4%
Engroshandel undtagen biler	-2.4%	-4.8%	-8.3%
Detailh. og reparationsvirks. undt. biler	0.7%	-0.2%	-0.3%
Hoteller og restauranter	-3.0%	-4.5%	-3.3%
Transport	0.4%	1.2%	1.0%
Post og tele	-1.8%	-2.4%	-7.5%
Finansiering og forsikring	0.3%	0.5%	3.0%
Udlejning og ejendomsformidling	0.1%	3.9%	9.9%
Forretningsservice	4.3%	8.0%	6.8%
Offentlig administration	-5.2%	-4.8%	-8.9%
Undervisning	-1.7%	-1.6%	-3.8%
Sundhedsvææsen	-0.6%	-0.6%	0.9%
Sociale institutioner	1.4%	2.3%	-0.1%
Foreninger, kultur og renovation	-1.9%	-1.9%	-1.9%
Uoplyst aktivitet	14.9%	28.4%	16.2%
Samlet beskæftigelse	0.0%	0.3%	-0.7%

